

ՀՏԴ 37.02(004.45)

Ինֆորմատիկա

Ռազմելա ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

*ԱրՊՀ կիրառական մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի ամբիոնի դասախոս
e-mail. razmelaavetisyan1963@gmail.com*

Վազգեն ԱՌՍՏԱՄՅԱՆ

*ԱրՊՀ կիրառական մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի ամբիոնի դոցենտ,
մ.գ.թ.
E-mail. varustamyan@rambler.ru*

ՆՈՐԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՄԲ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՈՒՍՄԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

Հոդվածը նվիրված է նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործման խնդիրներին, կատարված են առանձին ուղղությունների վերլուծություններ:

Ուսումնասիրության արդյունքում կարևորվում են առցանց և էլեկտրոնային հայալեզու կրթական ռեսուրսների արդյունավետ կիրառումը դասապրոցեսում և դրանց ուղղորդումը՝ զարգացնելու սովորողների գիտելիքներն ու հմտությունները:

Մատնանշվում է, որ կրթության արդյունավետությունն ապահովելու համար պետք է շարունակաբար իրականացնել վերապատրաստումներ, հասանելի դարձնել Բնտերնետ կապն անհրաժեշտ բոլոր դասագրքերով և ներբեռնված ուսումնական նյութերով:

Բանալի բառեր՝ նորարարական տեխնոլոգիա, կրթություն, ուսումնական գործընթաց, ռեսուրս, արդյունավետություն, գիտելիքներ, հմտություններ

Р. Аветисян. В. Арустамян

ОБЕСПЕЧЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБУЧЕНИЯ УЧАЩИХСЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Статья посвящена проблемам использования инновационных технологий, сделан анализ отдельных направлений.

В результате исследования разработано эффективное использование онлайн, электронных армяноязычных образовательных ресурсов в классе, развивая знания и навыки студентов, чтобы направлять их. Указано, что для обеспечения эффективности обучения необходимо проводить постоянные тренинги, сделать Интернет доступным со всеми необходимыми учебниками и загруженными учебными материалами.

Ключевые слова: *инновационные технологии, образование, учебный процесс, ресурс, эффективность, знания, навыки.*

R. Avetisyan., V. Arstamyan

ENSURE LEARNING QUALITY STUDENTS USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES

The article is devoted to the problems of using innovative technologies, analyzes of separate directions are made.

As a result of the research, the effective use of online, electronic Armenian-language educational resources in the classroom is developed, developing students' knowledge and skills to guide them.

It is pointed out that in order to ensure the effectiveness of education, it is necessary to carry out continuous trainings, to make the Internet accessible with all the necessary textbooks and downloaded educational materials.

Key words: *innovative technology, education, learning process, resource, efficiency, knowledge, skills.*

21-րդ դարում տեխնոլոգիաները փոխել են ամեն ինչ՝ մարդկանց ապրելակերպը, սնվելու ձևը, տեղափոխվելու միջոցները, հաղորդակցման ձևը և անգամ մտածելակերպը: ՏՀՏ-ի սրընթաց զարգացումը ողջ աշխարհում նոր պահանջներ է դրել կրթական համակարգերի առջև, դարձել որակյալ ու արդիական կրթության հրամայական և ուսուցման նորարարական գործիք:

Նորարարական տեխնոլոգիաներն օգնում են սովորողներին ակտիվորեն ընդգրկվել ուսումնական գործընթացում, բարձրացնել առաջադիմությունը, հետաքրքրվածությունը և ստանալ անձնական պահանջմունքներին ավելի համապատասխան գիտելիքներ:

ՏՀՏ-ները հնարավորություն են ընձեռում առաջադրել և իրագործել բոլորովին այլ՝ որակապես նոր խնդիրներ և մուտք գործելով ուսուցողական նոր միջավայր՝ ստանում են անսահմանափակ քանակությամբ բազմազան նյութեր ու տեղեկություններ, սովորողին և սովորեցնողին հաղորդակցվել միևնույն միջավայրում և նույն «լեզվով»:

Անհրաժեշտ է ստեղծել կայուն և շարունակական մեխանիզմներ, որոնք կապահովեն ՏՀՏ-ի արդյունավետ կիրառումը ուսումնական գործընթացում և կրթության համակարգի պարբերական վերազինումը՝ ՏՀՏ-ի զարգացմանն ու նոր սերնդի համակարգչային սարքավորումների ստեղծմանը զուգահեռ:

Տարեցտարի ավելացող առցանց և էլեկտրոնային հայալեզու կրթական ռեսուրսները չեն տրամադրվում սովորողներին միասնական ու համակարգված

ձևով, խիստ սահմանափակ են և բավարար չեն կիրառվում սովորեցնողների կողմից. նման իրավիճակը հնարավորություն չի ընձեռում իրապես արդյունավետ կիրառել SՀS-ները դասապրոցեստում և ուղղորդված զարգացնել սովորողների SՀS գիտելիքներն ու հմտությունները, չնայած սովորողները պատրաստ են գիտակցված և համակարգված կերպով SՀS-ն իրենց ուսման մեջ կիրառելուն:

Չնայած SՀS-ի ներդրման ուղղությամբ իրականացված մեծածավալ աշխատանքներին՝ դեռևս առկա են բազմաթիվ հիմնախնդիրներ և ներկա իրավիճակը հնարավորություն չի ընձեռում իրապես արդյունավետ կիրառել դասապրոցեստում և ուղղորդված զարգացնել սովորողների SՀS գիտելիքներն ու հմտությունները [1, էջ 41-43]:

Կրթության մեջ SՀS-ի ներդրման և արդյունավետ կիրառման համար անհրաժեշտ են.

- **համակարգչային տեխնոլոգիաներ**՝ նախատեսված կրթական խնդիրների լուծման համար,
- **ինտերնետին փոխկապակցում**՝ արագագործ ինտերնետ կապ և ներդպրոցական ցանցեր ոչ միայն քաղաքային, այլև հեռավոր գյուղական բնակավայրերի դպրոցներում,
- **էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսներ**՝ առցանց ուսումնական ռեսուրսներ, որոնք կարող են ստեղծվել մայրենի լեզվով ու մշակույթին համապատասխան,
- **ուսուցիչների մասնագիտական զարգացում**՝ վերապատրաստման դասընթացներ, SՀS-ն ուսումնական գործընթացում արդյունավետ օգտագործելու համար,
- **ուսուցման ինտերակտիվ, աշակերտակենտրոն մեթոդներ**, որոնք հիմնված են համագործակցային ուսուցման վրա:

Համաշխարհային զարգացումների ներկա փուլում SՀS-ի կիրառումը պետք է բարձրացնել որակապես նոր մակարդակի՝ ապահովելով բոլոր սովորողների համար տարատեսակ էլեկտրոնային ռեսուրսների, համակարգչային սարքերի և ինտերնետ կապի հավասար մատչելիությունը, կրթական համակարգը դարձնել ավելի ճկուն, ապագայի մասնագիտություններին և տնտեսության պահանջներին ավելի համապատասխան:

Պետք է նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրումով խորացնել ուսուցանվող նյութի իմացությունը, հասնել առարկաների առավել ընդգրկուն ընկալմանը, խթանել ստեղծագործ մտածողությունը, ինչպես նաև կիրառել ժամանակակից ուսուցման, գնահատման ու ինքնագնահատման մեթոդներ [2, էջ 20-23]:

Նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործման միջոցով հանրակրթության որակի, արդիականության և արդյունավետության բարձրացումը պետք է միտված լինի հետևյալ խնդիրների լուծմանը [3].

- ուսուցման նոր մեթոդների և տեխնոլոգիաների արդյունավետ կիրառում,
- ուսուցանվող նյութի յուրացման դյուրինացում ու մոտիվացիայի բարձրացում,

• Բոլոր սովորողների համար որակյալ և արդիական կրթություն ստանալու հավասար պայմանների ապահովում՝ ներառյալ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար,

• Երեխաներին ժամանակակից ՏՀՏ-ին հաղորդակից դարձնելը,

• Գիտելիքների և հմտությունների, ինքնուրույն սովորելու և հետազոտական աշխատանքներ կատարելու, համագործակցային աշխատանքի և այլ հմտությունների զարգացում,

• հայալեզու էլեկտրոնային տարատեսակ ռեսուրսների ստեղծում և օգտագործում ուսումնական գործընթացում,

• **պետություն-մասնավոր ոլորտ** համագործակցության կայուն մեխանիզմների ստեղծում:

Նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործման միջոցով պետք է ստեղծել փաթեթներ, որոնք պետք է ընդգրկեն հետևյալը [4, էջ 65-67].

• **դպրոցներին** հնարավորություն ընձեռնվի ապահովել յուրաքանչյուր սովորողի անհրաժեշտ էլեկտրոնային ուսումնական ռեսուրսներով և արագագործ ինտերնետ կապով:

• **ՏՀՏ-ն** ուսումնական գործընթացում ակտիվ օգտագործելու ուղղությամբ պարբերաբար իրականացնել վերապատրաստման դասընթացներ և ստեղծել անհրաժեշտ պայմաններ դասադրոցեսն արդյունավետ օգտագործելու համար:

• **սովորողների** համար հասանելի դարձնել Ինտերնետ կապը ուսման անհրաժեշտ բոլոր դասագրքերով և ուսումնական նյութերով ներբեռնված:

• **Բարձրացնել** ուսումնական ձեռքբերումները և մոտիվացիան, զարգացնել հմտություններն ու կարողությունները՝ ներառյալ ինքնուրույն սովորելը:

• **էլեկտրոնային և առցանց** ուսումնական ռեսուրսների օգտագործման ու տեղեկատվության հասանելիությունն ապահովելու միջոցով երեխաներին առաջարկել սովորելու իրական հնարավորություններ և դասերն ու տնային հանձնարարությունները կատարելու նախընտրելի վայրում և ժամանակում:

Հետազոտությունները ցույց են տվել, որ ուսուցիչներն օգտվում են մոտ 15 կրթական տարբեր կայքերից, որոնցից են armedu.am և Dasaran.am-ը [5, էջ 16-25]: Ծրագրերն ու չափորոշիչները չեն խթանում գործնական ու ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների զարգացումը, բացակայում են դասավանդման ինտերակտիվ, աշակերտակենտրոն մեթոդների կիրառումը, որոնցում առանցքային դեր ունեն ՏՀՏ-ները:

Անհրաժեշտ է զարգացնել գնահատման և թեստավորման ժամանակակից՝ համակարգչային և առցանց ձևերը, որոնք կապահովեն գնահատման օբյեկտիվությունը, արդարությունը, համադրելիությունը և ավտոմատացումը՝ միաժամանակ կրճատելով ուսուցչի սուբյեկտիվ գործոնի ազդեցությունը և գնահատման վրա կատարվող ծախսերը:

Ուսումնական գործընթացում SՀS-ի օգտագործման արդյունավետությունը ցածր է համակարգչային սարքավորումների անբավարար քանակի պատճառով, ուսուցիչների կողմից ամենաշատը կիրառվում է Microsoft Word ծրագիրը, ուսուցիչների մեծ մասը տանը համակարգիչ կամ այլ համակարգչային սարք չունի [5, էջ 9-12]:

Նոր ի հայտ եկած հարթակների, որոնք պետք է ապահովեն որակյալ կրթություն, իրազեկման ու ուսուցման համար կարևոր է համապատասխան աշխատանքներ նախատեսել, ինչը թույլ կտա հետադարձ կարծիք հավաքագրել հարթակի հարմարավետության վերաբերյալ:

Նորարարական տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ պետք է բարձրացնել կիրառական գիտության մակարդակը՝ իրազեկվածության և գրագիտության բարձրացման արդյունքում:

Ուսման որակի ապահովման գործում պետք է կարևորել հաղորդակցման կարողությունների զարգացումը՝ կիրառելով թրեյնինգներ:

Այսպիսով, նորարարական տեխնոլոգիաների արդյունավետ օգտագործումը հնարավորություն կտա ապահովելու առցանց և էլեկտրոնային հայալեզու կրթական ռեսուրսների արդյունավետ կիրառումը դասապրոցեսում և զարգացնելու սովորողների գիտելիքներն ու հմտությունները:

Գրականություն

1. **Костиневич С.А.**, Интерактивные методы работы на уроках литературного чтения в начальной школе. – М., 2006.
2. **Мамаражабов С.Э., Давлатов С.С.**, Роль информационно-коммуникативных технологий в практике. Самарканд, 2012г.
3. **Шамсиев А.М., Курбаниязов З.Б., Давлатов С.С.**, Современные инновационные технологии в образовательной деятельности. // Сборник тезисов, 2018.
4. **Надточий И.Л., Кафтанников И.Л.**, Технология повышения степени интеллектуализации при организации компьютерного образования //Труды Международной конференции. IEEE International Conference on Advanced Learning Technologies., 9-12 сентября 2002. Казань.
5. «ՀՀ պետական դպրոցներում SՀS-ների կիրառության հետազոտություն», ԿՏԱԿ, Երևան, 2016, հասանելի է <http://lib.armedu.am/resource/14655> հասցեով:

Հոդվածը տպագրության է երաշխավորել խմբագրական խորհրդի անդամ, ֆ.մ.գ.թ. Գ.Հ. Սահակյանը: